

DERBY BIRMINGHAM

W najbliższe niedzielne wczesne popołudnie 13 września po dwóch latach przerwy, spowodowanej pobytem w niższej klasie rozgrywkowej (Championship), „Niebiescy” podejmą na St. Andrew`s swego odwiecznego rywala Aston Villę. Spotkanie o ligowy prymat w mieście, gdzie system kanałów rozbudowany został w nie mniejszym stopniu, niż w Wenecji, może być ostatnim, w którym akcje przynajmniej jednej ze stron notowane są na rynku papierów wartościowych.

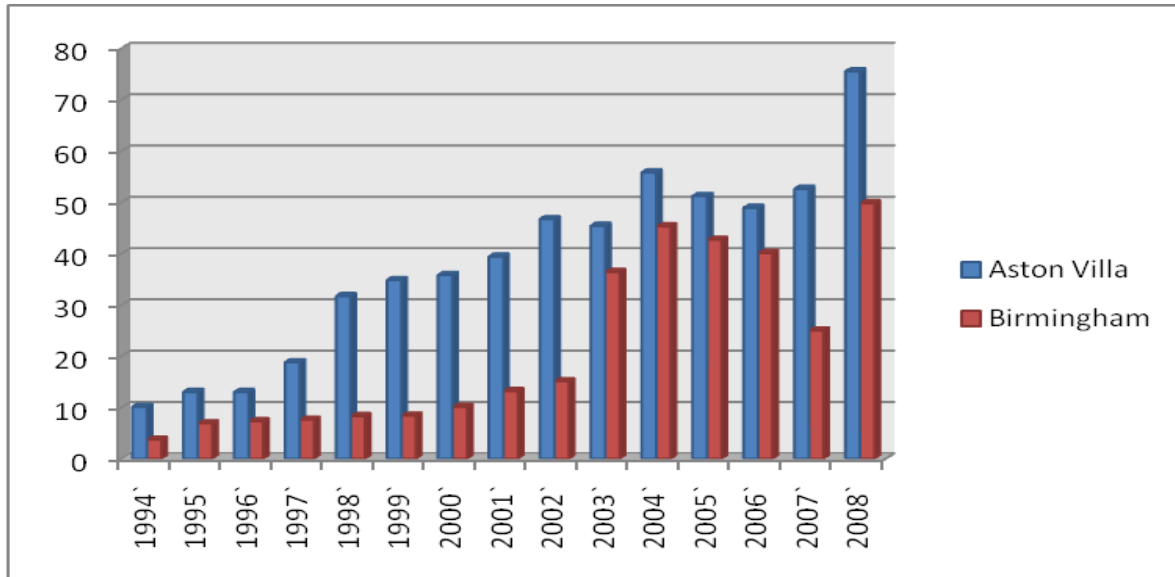
W latach 1997 – 2006 derbowe mecze w Birmingham miały też bowiem charakter rywalizacji *stricte* rynkowej. Na fali futbolowego boomeru giełdowego lat 90. ubiegłego stulecia, w marcu 1997 r. na parkiet trafiły walory FC Birmingham City plc, a dwa miesiące później stało się to udziałem FC Aston Villa plc. Okres futbolowo - giełdowej rywalizacji trwał dekadę, a zakończył się w momencie zakupu ekipy z Villa Park przez Randolpha D. Lerner (ur.1962) i jego rodzinę. Po przejęciu pełnej kontroli kapitałowej postanowiono o wycofaniu „The Villans” z giełdy. Następstwem tego było również przekształcenie formy prawnej klubowej spółki z *Public Company limited (Plc)* na *Private Company Limited (Ltd)*.

Majątek członków rodziny Lernerów szacowany był w ubiegłym roku przez magazyn „Forbes” na 1,5 mld USD. Ich fortuna wywodzi się z sektora bankowego i wiąże się z powstałym w 1982 r. Maryland Bank National Association (MBNA), którego jednym z głównych udziałowców, a zarazem szefów był senior rodu Alfred „Al” Lerner (1933 – 2002). Syn żydowskich emigrantów z Rosji, absolwent Columbia University, nim rozpoczął karierę w finansach, pracował w przemyśle meblarskim oraz w nieruchomościach. W trzy lata po jego śmierci w 2005 r. MBNA stał się częścią grupy kapitałowej potężnego Bank of America, płacąc w sumie 35 mld USD dotychczasowym akcjonariuszom - gotówką oraz swoimi akcjami. Rok później „Randy” Lerner wraz ze swą matką Normą (ur. 1937) i siostrą Nancy (ur. 1961) stali się właścicielami Aston Villi. Nie była to zresztą pierwsza inwestycja Lernerów w sportowe aktywa, gdyż wcześniej znani już byli w USA jako właściciele Cleveland Browns, drużyny futbolu amerykańskiego.

Biografia prezesa „The Villans”, który podobnie jak ojciec jest absolwentem Columbia University, pozwala przypuszczać, że futbolowego bakcyła mógł ugruntować w sobie podczas rocznego pobytu w Anglii w 1983 r. Przez rok uczył się wówczas na wykładach w Clare College Uniwersytetu w Cambridge.

Rysunek 1. Przychody Aston Villa i Birmingham City w latach 1994 – 2008 (w mln GBP)

źródło: kluby, „Financial Times”

W obliczu ogłoszonego w ubiegłym miesiącu wezwania na wszystkie wyemitowane akcje FC Birmingham, należy się liczyć, z tym, że w przypadku przyjęcia oferty zgłoszonej przez Grandtop International Holdings Limited, reprezentujący interesy Yeung Ka Sing Carsona (ur. 1960), z rynku zniknąć mogą także i papiery „The Blues”. Tak jak stało się to w przypadku nie tylko lokalnego rywala, ale również: Manchesterów City i United, Chelsea, Newcastle United, Leeds United, a w sumie kilkunastu piłkarskich spółek z Anglii i Szkocji.

Sukcesywnemu wycofywaniu futbolowych podmiotów z giełdy towarzyszyły różne opinie. Najczęściej interpretowano to efektem bolesnego zetknięcia twardego kryteriów rynku kapitałowego ze specyfiką biznesu, w którym rezultat sportowy nie może być mniej ważny od aspektów ekonomicznych. Kwestii tych nie można jednak uogólniać. W wielu przypadkach motywami, które tak naprawdę leżały u podstaw tego typu decyzji była chęć skupienia w swoich rękach jak największego obszaru władzy. Z tą różnicą, że może nawet nie tyle dotyczyło to firmy jako takiej, lecz tak emocjonalnej (i kosztownej) kategorii nabytego dobra luksusowego, jakim stał się na przełomie XX i XXI wieku renomowany klub piłkarski w Anglii.

Warto również zauważyć, że tendencja ściągania futbolowych spółek z rynku przypisana jest praktycznie tylko klubom na Wyspach. W kontynentalnej Europie ich żywot na giełdowym parkiecie jest zdecydowanie bardziej trwały. Najbardziej znanym klubem, który „wyłamał się” z tej reguły był Grasshopper Club Zürich. Akcje popularnych „Koników Polnych” wycofano z rynku na początku obecnej dekady.

Tabela: Wybrane parametry sportowo-ekonomiczne „The Villans” i „The Blues”

Wyszczególnienie	FC ASTON VILLA	FC BIRMINGHAM CITY
Rok powstania klubu	1874	1875
Najsławniejsi zawodnicy		
• Wypiarze	•Paul McGrath (Irlandia);	•Trevor Francis (Anglia)
• Cudzoziemcy	•Peter Schmaichel (Dania, Mistrz Europy 1992), •Didier Six (Francja, Mistrz Europy 1984);	•Christophe Dugarry (Francja, Mistrz Świata 1998, Mistrz Europy 2000), Alberto Tarantini (Argentyna, Mistrz Świata 1978)
• Występy Polaków*	•Dariusz Kubicki (25/0)	•Piotr Świerczewski (1/0)
Największe sukcesy		
• krajowe	•7-krotne mistrzostwo Anglii (1984, 1896, 1897, 1989,1900, 1910, 1981); •7-krotny Puchar Anglii (1887,1895, 1897, 1905, 1920, 1957); •5-krotny Puchar Ligi (1971, 1975,1977,1994,1996) •„Tarcza Dobroczynności” (1981, wspólnie z Tottenham); •Puchar Europy (1982), Superpuchar Europy (1982)	•Puchar Ligi (1963); •Finalista Pucharu Miast Targowych (1960, 1961)
• zagraniczne		
Przychody:		
• 2007	52,6 mln GBP	25,0 mln GBP
• 2008	75,5 mln GBP	49,8 mln GBP
Wynik brutto:		
• 2007	(19,8)	(6,5)
• 2008	(0,7)	4,5
Wartość klubu	120 mln USD (wg „Forbes”, 2008)	124,1 mln USD (74,9 mln GBP) (cena rynkowa z 8.09.br)**
Najcenniejszy zawodnik (wg www.transfermarkt.de)	Ashley Young (19,0 mln euro)	Joe Hart (6,5 mln euro)
Łączna wartość kadry (wg www.transfermarkt.de)	164,3 mln euro	60,1 mln euro

źródło: kluby, „Financial Times”;*ilość rozegranych spotkań /zdobytych bramek na szczeblu w Premiership;

** kurs akcji przeliczony na GBP/USD wg kursu forexowego z 8.08.br. 1 GBP=1,6521

Wojciech Szymon Kowalski

Główny Ekonomista
Inwest Consulting SA